

Elrullstol och elskoter i trafiken.

SÄKER TRAFIK

Möjligheter och risker med elrullstol och elskoter.

Antalet som kör elrullstol eller elskoter ökar. Det kan bero på att det blir fler och fler äldre personer i Sverige. Elrullstolen/ elskotern är ett bra hjälpmedel om du inte kan gå själv. Du kan lättare ta dig ut på egen hand, och bli mer aktiv och delaktig i samhället.

Tyvärr ökar också olyckorna. Under tio år (2007 - 2016) har olyckorna som rapporterats till akutsjukhusen blivit tre gånger så många. Därför vill NTF ge information som bidrar till att minska antalet olyckor, utan att användarnas rörelsefrihet försämras.

För att köra elrullstol eller elskoter lagligt och säkert i trafiken finns det regler du behöver känna till. Träna på att köra innan du ger dig ut i trafik. Då minskar du risken att skada dig. Om du får elrullstolen

eller elskotern som ett hjälpmedel är det arbetsterapeuten eller fysioterapeuten som bedömer när du kan köra på ett säkert sätt. Om du köper den själv, så be att få trafiksäkerhetsinformation och körträning. Börja träna på en plats med fria ytor och där det inte finns andra trafikanter.

Träna innan du ger dig ut i trafiken!

Denna folder har tagits fram med finansiering från Allmänna Arvsfonden och i nära samverkan med Sveriges Arbetsterapeuter, Personskadeförbundet RTP, SKPF Pensionärerna och Hjärnskadeförbundet Hjärnkraft.

”Det är en tung maskin, vet du. Själva maskinen väger 180 kg och sen väger jag 70 kg, så det blir 250 kg. Så jag skulle kunna bli en farlig missil på gångbanan, det är därför man måste vara försiktig när man kör där det finns människor.”*

*Citat hämtat från intervjustudie av Stenberg, Henje, Levi, & Lindström, 2016.

Lär dig mer och testa dina kunskaper. På NTF:s webb-utbildning får du lära dig mer om lagar och regler, vägmärken och vad du kan göra för att köra säkert.

<https://ntf.se/bibliotek/e-learning/>

Trafikregler och rekommendationer.

Kör i gångfart så räknas du som gångtrafikanter.

Gångtrafikanter eller cyklister?

När du kör en elrullstol/elskoter är du gångtrafikanter eller cyklist – det beror på hur fort du kör. Om du inte kör fortare än gångfart, cirka 5-6 km/tim, räknas du som gångtrafikanter. Om du kör fortare räknas du som cyklist.

För att vara en trafiksäker förare är det klokt att inte köra fortare än gångfart. Följ trafikreglerna och kör så att du inte i onödan hindrar eller stör trafiken. Undvik att köra i bredd med annan elrullstol, elsko-

ter eller cykel. Det är inte heller lämpligt att köra om du är berusad eller påverkad av viss medicin. Vid en eventuell olycka kan du bli dömd för vårdslöshet i trafik.

Korsa vägen vid ett övergångsställe. Om det inte finns något övergångsställe nära, ska du korsa gatan eller vägen där det är säkert att köra över och där risken för olycka minimeras. Välj helst en korsning där andra fordon sänker hastigheten. Kör rakt över, så att du är så kort tid som möjligt på vägen.

Kör rakt över spåret.

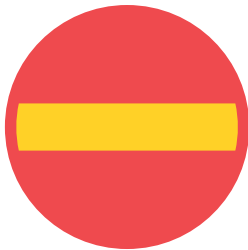
Om du behöver korsa ett spårvagnsspår eller järnvägsspår, kör rakt över spåren, så minskar du risken för att hjulen fastnar.

I gångfart:

- Kör på gångbana eller trottoar, om det finns.
- Håll till vänster när du möter cyklister på gemensam gång- och cykelbana. De ska väja för dig.
- Vid obehagligt övergångsställe ska bilarna stanna för dig. Sakta in och ta ögonkontakt med andra trafikanter innan du passerar.

I cykelfart:

- Håll till höger på cykelbana eller väg.
- Om gång- och cykelbanan delas med gångtrafikanter ska du köra in mot mitten och väja för gående som du möter.
- Skyltar som Fordonstrafik förbjuden och Enkelriktat gäller även dig.
- Korsa alltid gatan i gångfart.

Enkelriktat

Fordonstrafik förbjuden

Ta hand om din elrullstol och elskoter.

Bär reflexer

Fordonets reflexer är sällan tillräckliga. Du behöver också bära reflexer och reflexväst själv för att synas. Tänk på att reflexer slits och inte fungerar om de är mycket repiga.

Elrullstolen ska ha ringklocka eller tuta, bra bromsar och om du kör i mörker även lyktor och reflexer.

Din elrullstol/elskoter är ett fordon och du ansvarar för att den fungerar som den ska. Den räknas som en cykel och ska därför ha ringklocka eller tuta som du kan varna med. Den ska också ha bra bromsar. Om du är i trafiken när det är mörkt, ska elrullstolen och elskotern ha framlykta med vitt eller gult ljus och baklykta med rött ljus. Den ska också ha reflexer – vit framåt, röd bakåt och vit eller orangegul åt sidorna.

Service

Serva ditt fordon en gång om året. Annars kan bromsar och andra viktiga delar slitas ut och risken att du råkar ut för en olycka ökar. Kontrollera regelbundet att däcken är bra pumpade, gärna två gånger i månaden. Information om vilket däcktryck dina däck ska ha finns i bruksanvisningen. Har du för lågt tryck i däcken påverkar det hur säkert elrullstolen/elskotern går och hur skönt du sitter. Även hjulen slits mer och risken för punktering ökar. Tänk också på att ladda batteriet regelbundet så att det håller längre.

Att skadas i en olycka

Många som kör elrullstol eller elskoter skadas i en singelolycka utan att andra fordon är inblandade. Personen kan skadas när fordonet välter eller personen faller ur den. Risken att välta är störst när det är en höjdskillnad i marken, till exempel en trottoarkant, eller en ojämn yta. Hastigheten kan också påverka risken för att välta, exempelvis i en sväng eller om personen kör in i något.

Det kan bli allvarliga skador både i singelolyckor och i krock med ett annat fordon. Mer än hälften av alla krockar sker när elrullstolen eller elskotern korsar en gata, oftast på ett övergångsställe eller i en korsning.

Om du som har en förskriven elrullstol eller elskoter är med om en olycka ska du alltid meddela din förskrivare. Det är bara med hjälp av informationen från dig som de kan uppmärksamma trafiksäkerhets-

risker med din rullstolsmodell och ställa krav på tillverkarna att utveckla säkrare produkter. De hjälper dig också att titta på vad du kan göra för att undvika att olyckan upprepas.

Tips för en säkrare resa

För en säker resa är det viktigt att du:

- Alltid ser dig för innan du korsar en gata eller cykelbana.
- Kör över trottoarkanter och hinder rakt framifrån. Kör inte snett över, för då ökar risken att välta.
- Tar det extra försiktigt när det är halt eller är grus på vägen.
- Håller låg hastighet. Om hastigheten är för hög i en sväng kan elrullstolen/ elskotern välta.
- Tar det extra försiktigt om du har en trehjulig elskoter eftersom de har högre risk att välta.

Var klok – håll dig till gångfart och följ reglerna för gångtrafikanter!

Påverka till säkrare trafikmiljö!

Det finns alltid en väghållare som ansvarar för att vägen eller gatan är säker. I staden är det oftast kommunen. För att kommunen ska kunna hålla alla gator säkra behöver de hjälp från invånarna. Anmäl fel och brister på kommunens hemsida eller på webbtjänsten fixamingata.se. Tillsammans kan vi göra trafikmiljön säkrare!

Anmäl fel och brister till din kommun.

Kontakta oss **lokalt**

Blekinge: blekinge.ntf.se

Dalarna: dalarna.ntf.se

FyrBoDal: fyrbodan.ntf.se

Gotland: gotland.ntf.se

Gävleborg: gavleborg.ntf.se

Halland: halland.ntf.se

Jämtland: jamtland.ntf.se

Jönköping: jonkoping.ntf.se

Kalmar: kalmar.ntf.se

Kronoberg: kronoberg.ntf.se

Norrbottnen: norrbottnen.ntf.se

Skaraborg: skaraborg.ntf.se

Skåne: skane.ntf.se

Stockholm: stockholm.ntf.se

Sörmland: sormland.ntf.se

Uppsala: [uppsala.ntf.se](https:// uppsala.ntf.se)

Värmland: varmland.ntf.se

Väst: vast.ntf.se

Västerbotten: vasterbotten.ntf.se

Västernorrland: vasternorrland.ntf.se

Västmanland: vastmanland.ntf.se

Örebro: orebro.ntf.se

Östergötland: ostergotland.ntf.se

SÄKER TRAFIK